

Mattiu, la marca

Il temps da Corona ha stimulau e reactivau il turissem grischun. Meins buns eis el staus per la glieud dalla cultura. Il musicist e cantadur *Mattiu Defuns* ha denton buca resignau. Era sche la pandemia ha interrut sia cadeina da contacts sin e davos tribuna, eis el staus activs e creativs. La stad 2022 ha gl'emettur SRF3 distinguì il Sursilvan sco «SRF3 Best Talent». Quei hagi gidau ed era dau dabia motivaziun da cuntinuar sco musicist independent. «Jeu hai aunc astgau sunar dabia sin tribunas e per occurrenzas privatas», raquenta el alla FMR. Gl'unviern vargau eis el sepreparaus per la turnea ch'entscheiva gleiti. El ha scret canzuns e glimau vid quellas cun sia band. Cun sias duas soras *Nina* e *Tiziana Defuns*, siu cusrin *Andriu Defuns* e ses collegas *Vito Cadonau*, *Marco Grischott* e *Jérôme Kehl* selegra el dad esser ils 21 d'avrel 2023 a Cuera ella Postremise. Ils dus concerts ein gia exausts. Lu vegn il musicist cun sia entira band en Surselva. In concert ei a Laax, il secund a Vella. (fmr/abc) **Pagina 5**

23.03.2023

Denter tecnica, notas e natira

Mattiu Defuns ha giu – tuttina sco biars auters exponents dalla cultura – da sbatter duront la pandemia. Dapi il 2019 viva el numnadamein dalla musica e vala daferton era sco in dils ambasadurs dalla Surselva. Quei ha purtau ad el la stad vargada ina distincziun sigl emittur DRS3 sco «SRF3 Best Talent». En quater jamnas entscheiva il musicist ina turnea da concerts cull'entira band.

Augustin Beeli/FMR

«Mattiu, ina marca», savess'ins resumar siu svilup. Musicists associesch'ins savens cul prenum. Rihanna, Polo, Beyoncé, Sina, Roxanne ein exempels naziunals ed internaziunals. «Jeu manegiel ch'il miu s'adatteschi perfect», manegia *Mattiu Defuns*. Il musicist se presenta da niev sco artist buca pli cun num e prenum, mobein mo pli cul prenum screts pign. La promoziun dils concerts, il logo, la presentaziun grafica dils portatuns, canals virtuals da comunicaziun, placats e flyers: tut ei titulau cun «mattiu». Apropos placats: Gia il december vargau ha il giuven da 25 onns entschiet a pender si placats ella regiun. Era sche la pandemia ha interrut sia cadeina da contacts sin e davos tribuna, eis el staus activs e creativs. «Jeu hai sunau bia per occurrenzas e fiastas privatas», ins astgi buca esser memia bials da dar concerts en ravugl pign, declara Mattiu Defuns.

Il musicist e sia band

El havess motiv dad esser loschs e da selecziunar. La stad 2022 ha gl'emittur SRF3 distinguì il Sursilvan sco «SRF3 Best Talent». Quei hagi gidau e dau dabia motivaziun, lai el valer. Gl'unviern vargau eis el sepreparaus per la turnea da primavera. Quei ha el fatg cun enzatgei nunusitau: Quater meins avon ch'ella entscheivi, ha el fatg ina tura da pender si placats

ell'entira Surselva. Il placat muossa ina fotografia dad el avon la culissa dil Plaun Frisal sur Breil ed il tetel «Sur La Selva Tour». Igl ei gl'album ch'ei cumparius il matg 2022 cullas canzuns «forza», «siemi», «va lunsch» ed autras. Quei album ha purtau ad el il «SRF3 Best Talent».

Ils meins vargau eis el sepreparaus per quella turnea 2023. Cun sias soras *Nina e Tiziana Defuns*, siu cusrin *Andriu Defuns*, e ses collegas, ils musicists *Vito Cadonau*, *Marco Grischott* e *Jérôme Kehl*, selegra el dad esser ils 21 d'avrel 2023 a Cuera ella Postremise. Ils dus concerts ein gia exausts. Lu vegn il musicist cun quella band ella patria. In concert ei a Laax, l'auter a Vella.

El discuors tradescha Mattiu daco ch'el ei viandaus tochen sil Plaun Frisal per seschar fotografar. «Igl ei natira, e quella inspirescha mia musica», gi el. «Sur la Selva» associeschi apparentamein culla Surselva. Da quei album hagi «va lunsch» giu la pli gronda accoglientscha, sa il musicist. Alla turnea da primavera cull'entira band vegn el buca mo a presentar quella e las canzuns che ses fans enconuschan.

Il mund dallas inspiraziuns

El hagi scret canzuns e glimau quellas cun sia band, raquenta Mattiu da sias occupaziuns dils davos meins. Cheu duas lingias d'ina da sias novas canzuns:

«Oz vegn scarpau ora plontas, damaun puspei plantau. Ti portas melli hontas, tochen che ti anflas aur. Tschentas tschien damondas, rispostas dat ei pauc. Mo ei dat experientschas, e quellas portan tei pli lunsch, profund en tei...»

Co e cu neschan ils texts? «Cu jeu hai temps per mei, per exempel cun ir a pesca, ni duront la catscha. La natira porscha trasora muments d'inspiraziun», explichescha il cantatur. Quei ch'el senta e patratga memorisescha el cun notizias e cavazzins. In agid fidau leutier ei il telefonin. Cun quel sa el registrar ils impuls ed ils emprems tuns. En sia branscha ei Mattiu savens confruntaus cun dus munds: D'ina vart ein la musica, la tribuna cun tecnica da tuns, amplificaturs, cabels e microfons. Da l'autra ei il musicist e sia passiu per cuolms e natira, il mund ch'el tracta savens en sias canzuns. Igl ei la realitad digl artist che vul formular ed intermediar messadis musicals.

Tschun tochen sis persunas

Il schaner ha Mattiu passentau el studio a Berlin, ha organisau ils concerts e registrau nova musica. Il team da produziun e management consista da tschun, sis persunas. Ina impurtanta ei *Gianluca Giger* da Cuera. Igl e-bassist e contrabassist suna cullas bands *Breitbart* e *Dabu Fantastic*. Cul team da «mattiu», cun sias soras ed ils collegas musicists, ha el aunc buca giu exercezis communabels per la turnea. «Cu nus s'entupeiin l'emprema gada, sa mintgina e mintgin tgei ch'el ha da far», explichescha il leader.

Mattiu ei avanzaus ad ina persuna publica. Sur ils cunfins dalla tiara romontscha ed il Grischun eis ei buca schi sempel d'avanzar. Tuttina sa el: «Ils pli biars auditurs che teidlan mia musica ein a Turitg.» La turnea «Sur La Selva» vegna ad esser decisiva pil musicist e sia band. Suenters ils concerts a Cuera, Laax e Vella vegnan ins ad udir Mattiu savens giu la Bassa. Sco autras clamadas, sto in musicist ir nua che la «clientella» cloma. Perquei vegn el ualvess a negligir sia passiu per la Surselva e sia natira.

Mattiu sil Plaun Frisal. Quella cuntrada simbolisescha per el natira e patria.

FOTO MAD